

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

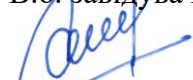
ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Олесья РЕВТЬО
02 вересня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Алла КАРНАУШЕНКО
Протокол засідання кафедри
кафедра підприємництва, обліку та фінансів
від 28 серпня 2024 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – «Агроінженерія»

Спеціальність – 208 Агроінженерія

Галузь знань – 20 «Аграрні науки та продовольство»

Кропивницький – 2024

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА
Факультет	економічний
Назва кафедри	підприємництва, обліку та фінансів
Викладач	Карнаушенко Алла Сергіївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів
Контактна інформація	+38 0956962033 ; karnaushenko_a@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Консультації щосереди з 14.00 до 16.00 off-line: шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм застосунок Zoom https://us05web.zoom.us/j/7512783204?pwd=THNFeiszaGgrT2ttUDNrblUvc0NaUT09 ХДАЕУ http://dspace.ksau.kherson.ua
Програма дисципліни	1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка та організація аграрного виробництва». 2. Аграрне підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин. 3. Організаційно-правові форми аграрних підприємств. 4. Матеріально-технічна база та виробнича потужність аграрного підприємства. 5. Інфраструктура аграрного підприємства. 6. Організація малого і середнього бізнесу в аграрному секторі. 7. Організація та управління аграрним виробництвом. 8. Особливості організації виробництва в аграрних формуваннях. 9. Ресурсне забезпечення аграрного виробництва. 10. Основні фонди та оборотні засоби аграрних підприємств. 11. Витрати виробництва і собівартість сільськогосподарської продукції. 12. Ціноутворення та економічна ефективність аграрного виробництва.
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Економіка та організація аграрного виробництва» спрямована на формування у здобувачів освіти знань з економічних основ та організації аграрного виробництва, раціонального використання виробничих ресурсів, матеріально-технічної бази та підвищення економічної ефективності діяльності аграрних підприємств різних форм власності і господарювання (господарських товариств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських та інших аграрних підприємств).
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета вивчення дисципліни – формування у здобувачів освіти здатності застосовувати економічні знання для організації аграрного виробництва, економічного обґрунтування вибору технологій і технічних
-----------------------------------	---

	засобів, ефективного використання матеріально-технічних ресурсів та управління виробничими підрозділами агропромислового виробництва в умовах ринкової економіки.
Завдання вивчення дисципліни	У результаті вивчення курсу «Економіка та організація аграрного виробництва» здобувач повинен знати: економічні основи організації аграрного виробництва; принципи формування та використання матеріально-технічної бази аграрних підприємств; методи економічного обґрунтування технологій і технічних засобів; витрати виробництва та показники економічної ефективності; основи планування та управління виробничими підрозділами; особливості ринку аграрної продукції та сільськогосподарської техніки. Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен вміти: здійснювати економічне обґрунтування застосування машин і технологій в аграрному виробництві; визначати обсяги механізованих робіт, потребу в ПММ і матеріально-технічних ресурсах; аналізувати ринок аграрної продукції та техніки; оцінювати економічну ефективність техніко-технологічних рішень; застосовувати економічні методи при організації роботи технічних підрозділів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
Спеціальні (фахові)	ФК 10. Здатність організовувати використання сільськогосподарської техніки відповідно до вимог екології, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля. ФК 12. Здатність аналізувати та систематизувати науково-технічну інформацію для організації матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. ФК 13. Здатність організовувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи. ФК 14. Здатність здійснювати економічне обґрунтування доцільності застосування технологій та технічних засобів в агропромисловому виробництві, інженерно-технічних заходів з підтримання машинно-тракторного парку, фермської та іншої сільськогосподарської техніки в працездатному стані.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва. ПРН 8. Оцінювати та аргументувати значимість отриманих результатів випробувань сільськогосподарської техніки. ПРН 17. Вибирати та застосовувати механізовані технології відповідно до агрокліматичних умов та обґрунтовувати технології за економічними та якісними критеріями ПРН 21. Визначати склад та обсяги механізованих робіт, потребу в пально-мастильних матеріалах та запасних

	частинах. РН 23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції. Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проектами виробництва продукції рослинництва та тваринництва.
--	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026 н.р.
Семестр	8
Курс	4
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 12)
Пререквізити	Вища математика, Механіка матеріалів і конструкцій, Трактори і автомобілі, Експлуатація машин та обладнання в рослинництві, Паливно-мастильні та інші експлуатаційні матеріали
Постреквізити	Технічний сервіс в АПК, Правознавство

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	24
Практичні / Семінарські	30
Лабораторні	-
Самостійна робота	66
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	MS Office
Обладнання	Персональний комп'ютер, мультимедійне обладнання (для презентацій на лекційних та практичних заняттях), персональні комп'ютери для проведення тестування (поточний, рубіжний контроль) та перевірки виконаних завдань

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових
------------------------	---

	робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі, які були відсутніми на якійсь лекції, конспектують та опрацьовують пропущену тему самостійно. Тема пропущеного практичного заняття відпрацьовується також самостійно. Крім того, в залежності від виду пропущеної теми, необхідно виконати індивідуальні завдання, що визначаються викладачем і забезпечують необхідну глибину знань з пропущеної теми. Позитивна оцінка звітів про опрацювання пропущених занять є необхідною умовою допуску до підсумкового контролю знань з дисципліни. За об'єктивних причин навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі) за погодженням із деканом факультету.
Політика щодо виконання завдань	Враховуються бали набрані на практичних заняттях, поточному тестуванні, самостійній роботі (реферати, презентації) та підсумковому контролю знань. Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни. Здобувачам, що приймали участь у олімпіадах, підготували доповіді та виступали на конференціях, брали участь у роботі студентського наукового гуртка тощо, дана робота враховується як звіт про самостійну роботу.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт заборонено. Звіти самостійних робіт (реферати, статті) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1							
1	Лекція 1	Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка та організація аграрного виробництва».	2				
	П.Р. 1	Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка та організація аграрного виробництва».			2		4
	С.Р.1	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка та організація аграрного виробництва».				5	
2	Лекція 2	Аграрне підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин.	2				
	П.Р. 2	Аграрне підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин.			2		4
	С.Р.2	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 2. Аграрне підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин.				5	
3	Лекція 3	Організаційно-правові форми аграрних підприємств.	2				
	П.Р. 3	Організаційно-правові форми аграрних підприємств.			2		4
	С.Р.3	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 3. Організаційно-правові форми аграрних підприємств.				5	
4	Лекція 4	Матеріально-технічна база та виробнича потужність аграрного підприємства.	2				
	П.Р. 4	Матеріально-технічна база та виробнича потужність аграрного підприємства.			2		4
	С.Р.4	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 4. Матеріально-технічна база та виробнича потужність аграрного підприємства.				5	

5	Лекція 5	Інфраструктура аграрного підприємства.	2				
	П.Р. 5	Інфраструктура аграрного підприємства.			2		4
	С.Р.5	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 5. Інфраструктура аграрного підприємства.				5	
6	Лекція 6	Організація малого і середнього бізнесу в аграрному секторі.	2				
	П.Р. 6	Організація малого і середнього бізнесу в аграрному секторі.			4		10
	С.Р.6	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 6. Організація малого і середнього бізнесу в аграрному секторі.				8	
	ПК ЗЧ 1		12	-	14	33	30
Змістова частина 2							
7	Лекція 7	Організація та управління аграрним виробництвом.	2				
	П.Р. 7	Організація та управління аграрним виробництвом.			2		3
	С.Р.7	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 7. Організація та управління аграрним виробництвом.					
8	Лекція 8	Особливості організації виробництва в аграрних формуваннях.	2				
	П.Р. 8	Особливості організації виробництва в аграрних формуваннях.			2		3
	С.Р.8	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 8. Особливості організації виробництва в аграрних формуваннях.					
9	Лекція 9	Ресурсне забезпечення аграрного виробництва.	2				
	П.Р. 9	Ресурсне забезпечення аграрного виробництва.			2		3
	С.Р.9	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Теми 9. Ресурсне забезпечення аграрного виробництва.					

10	Лекція 10	Основні фонди та оборотні засоби аграрних підприємств.	2				
	П.Р. 10	Основні фонди та оборотні засоби аграрних підприємств.			2		3
	С.Р.10	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Тем 10. Основні фонди та оборотні засоби аграрних підприємств.					
11	Лекція 11	Витрати виробництва і собівартість сільськогосподарської продукції.	2				
	П.Р. 11	Витрати виробництва і собівартість сільськогосподарської продукції.			4		9
	С.Р.11	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Тем 11. Витрати виробництва і собівартість сільськогосподарської продукції.					
12	Лекція 12	Ціноутворення та економічна ефективність аграрного виробництва.	2				
	П.Р. 12	Ціноутворення та економічна ефективність аграрного виробництва.			4		9
	С.Р.12	Самостійне опрацювання теоретичних питань до Тем 12. Ціноутворення та економічна ефективність аграрного виробництва.					
	ПК ЗЧ 2		12	-	16	33	30
	ПК	Екзамен					40
	Разом з дисципліни		24	-	30	66	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення, інструктаж, бесіда, навчальна дискусія та ін. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій.
Практичні /Семінарські	Практичні методи: розв'язання тестових завдань, представлення студентами доповідей за індивідуальними темами, дискусії, бесіди, дебати, робота над індивідуальними завданнями.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Самостійне опрацювання теоретичних питань; опрацювання основної, додаткової літератури, періодичної преси (письмовий звіт (презентація) за однією з рекомендованих тем)

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль											
Методи поточного контролю:											
1. практичний контроль під час практичних робіт											
2. тестовий контроль											
3. письмовий контроль на задану тему											
Підсумковий контроль за змістовою частиною											
Форма контролю навчальних досягнень - тестування.											
Підсумковий контроль											
Формою підсумкового контролю є екзамен. На екзамені здобувач може отримати максимально 40 балів. Загальна максимальна оцінка може складати – 100 балів.											

Розподіл балів з дисципліни

Поточні оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Підсумок за 3Ч1+3Ч2	Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1						Змістова частина 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T 11	T12			
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 10	Max3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 9	Max 9	Max 60	Max 40	Max 100

12. Шкала оцінювання

Оцінювання			
Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с. 2. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності. Навчальний посібник. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 61 с. 3. Основи менеджменту: Підручник/ За ред. Мазаракі А. – Київ: Фоліо, 2024. – 520 4. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях (основні поняття): Навчальний посібник. Вид: Алерта. 2018. – 280. 5. Економіка сільського господарства: навчальний посібник / С. М. Рогач [та ін.]. - К.: ЦП Компрінт, 2020. - 546 с. 6. Економіка сільського господарства. Навч. посібник. 3-тє вид. Реком. МОНУ Збарський В.К., Мацибора В.І. т. 2023 р. · Виробник: Каравела. - 312 с. 7. Економіка підприємства: Підручник / За ред. Гринчуцький В. – Вид. ЦНЛ. 2020. – 320 с.
Додаткова	1. Економіка сільського господарства: Навчальний посібник / С. М. Рогач, Н. М. Суліма, Т. А. Гуцул, Л. В. Ярема. – Київ: ЦП "Компрінт", 2018. – 517 с. 2. Економіка підприємства: розрахункова робота [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Гречко А.В.– Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 57 с 3. Курган В.П. Економіка аграрних підприємств. Видавництво: Університетська книга. 2019. -270 с. ISBN 978-966-680-407-8 4. Сталій розвиток аграрних підприємств на засадах циркулярної економіки : монографія. Харків : ДБТУ; Львів : Вид-во «Новий Світ – 2000», 2022. 380 с. 5. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с. 6. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. –620 с 7. Кузьмин, В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 51 с.
Інформаційні ресурси	1. Верховна Рада України. http://www.rada.gov.ua 3. Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua 4. Міністерство економіки України http://www.me.gov.ua 5. Міністерство фінансів України http://minfin.kmu.gov.ua 6. Міністерство освіти і науки України http://www.mon.gov.ua 7. Головне управління статистики України http://www.ukrstat.gov.ua